

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/709/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513221359
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1513221359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu: JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu: JUDr. Mária Hajdínová a JUDr. Michaela Králová v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a. s., Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, AK, Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti žalovanej: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom A.- W., t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou p. Danou Patkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, v konaní o zaplatenie 50,50 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17. júla 2014 č. k. 12C 5/2014-27, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 17. júla 2014, č. k. 12C 5/2014-27 potvrdzuje.

II. Žalovanej odvolací súd priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh, ktorým sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 50,50 eur titulom, že žalovaná cestovala v dopravnom prostriedku žalobcu bez platného cestovného lístka. Zároveň súd prvej inštancie žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. V konaní bol vydaný platobný rozkaz č. k. 26 Ro/2337/2013-2 dňa 20.06.2013. Keďže sa ho nepodarilo doručiť žalovanej do vlastných rúk, súd prvej inštancie ho uznesením č. k. 26Ro/2337/2013-13 zo dňa 11.12.2013 zrušil podľa § 173 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

3. Žalovaná je na adrese pobytu neznáma. Vykonaným šetrením súd prvej inštancie zistil, že sa zdržiava na neznámom mieste, a preto jej súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 29 ods. 2, 6 Občianskeho súdneho poriadku ustanovil opatrovníka pre toto konanie.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalovaná dňa 24.03.2011 cestovala autobusom na linke mestskej hromadnej dopravy č. 98 a pri kontrole povereným zamestnancom žalobcu sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom. Cenu lístka a úhradu na mieste nezaplatila a neurobila tak ani po zaslaní upomienky, kde jej bola poskytnutá dodatočná lehota na úhradu vzniknutej pohľadávky.

5. Po právnej stránke súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 9 písm. b) a § 14 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z. z., § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 108 Občianskeho zákonníka. Ďalej dôvodil tým, že premlčanie podľa § 108 Občianskeho zákonníka platí pre všetky práva vzniknuté z osobnej a nákladnej prepravy s výnimkou práva na náhradu škody. V zmysle § 108 sa teda premlčuje nielen nárok dopravcu na cestovné vyplývajúci z § 760 Občianskeho zákonníka, ale i jeho nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v zmysle zákona č. 168/1996 Z. z. I

tento nárok podľa názoru súdu prvej inštancie patrí medzi práva z prepravy, i keď v tomto ustanovení nie je výslovne uvedený. Keďže tento zákon neupravuje premlčanie nároku dopravcu na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom, treba otázku premlčania tohto nároku posúdiť v zmysle § 853 Občianskeho zákonníka na základe analógie legis podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Takýmto ustanovením Občianskeho zákonníka je práve § 108. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že jednoročná premlčacia doba, v ktorej sa premlčujú nároky z prepravy, začala v danom prípade plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda odo dňa nasledujúceho potom kedy žalovaná cestovala v dopravnom prostriedku žalobcu bez platného cestovného lístka (24.03.2011). Týmto dňom mohol žalobca podať návrh na súd pre porušenie prepravného poriadku zo strany žalovanej. Plynutie premlčacej lehoty skončilo dňa 24.03.2012. Žalobca svoje právo uplatnil v súdnom konaní dňa 18.06.2013, teda nevykonával ho v lehote určenej § 108 Občianskeho zákonníka. Vznesenie dôvodnej námietky premlčania opatrovníčkou žalovanej spôsobilo stratu nároku žalobcu vymáhať ho súdnou cestou, preto súd prvej inštancie návrh zamietol.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že keďže žalovaná sa dňa 24.03.2011 na linke MHD č. 98 na výzvu revízora nepreukázala platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave jej vznikla povinnosť zaplatiť cestovné 0,50 eur a úhradu 50 eur. Povinnosť žalovanej zaplatiť úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom podľa žalobcu vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Pretože zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, mal za to, že v takomto prípade je namieste použiť § 101 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že pohľadávka vo výške 50 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Žalobca v závere svojho odvolania poukázal na rozsudky odvolacieho súdu sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach vyhovel jeho odvolaniu.

7. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

8. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania (§ 206 ods. 2 veta druhá O.s.p.) potvrdil ako vecne a právne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 387 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku). Osobitne nepreskúmal vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania, keďže žalovaná odvolanie nepodala. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

9. Námietku žalobcu, že súd prvej inštancie mal vo veci nároku na zaplatenie úhrady za nepreukázanie sa cestovným lístkom aplikovať ust. § 101 Občianskeho zákonníka (všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu), lebo úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka, odvolací súd považuje za nedôvodnú. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, právne vzťahy strán sporu, a tým aj oba uplatnené nároky žalobcu ako dopravcu na zaplatenie cestovného a úhrady vo výške stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav voči žalovanej (cestujúcej), vyplývajú zo zmluvy o preprave (§ 760 Občianskeho zákonníka), a preto nie je dôvod na to, aby sa na každý z týchto nárokov aplikovala iná premlčacia doba. Právo na zaplatenie cestovného a úhrady má rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave, teda na ich uplatnenie vo vzťahu k premlčaniu sa tak vzťahuje ust. § 108 Občianskeho zákonníka. Právo na zaplatenie úhrady („pokuty“) nemôže vzniknúť samostatne a oddelene len na základe zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde), ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Oba nároky vznikli zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne. U oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba stanovená v § 108 Občianskom zákonníku. Správny je preto záver súdu prvej inštancie o premlčaní žalobcovho nároku, keďže jednoročná premlčacia lehota uplynula

24.03.2012, a návrh na začatie konania bol súdu prvej inštancie doručený až dňa 18.06.2013, t.j. po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).